

Arbeids- og sosialdepartementet
postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
15/5547 SLJA/KR

Dato
19.02.2016

Høringsuttalelse - endret fastsetting av grunnlaget for korttidssytelser etter folketrygloven mv.

Vi viser til brev 20. november 2015 fra Arbeids- og sosialdepartementet vedrørende ovennevnte sak. I høringen foreslås det endringer i folketrygdlovens regler for fastsetting av grunnlaget for beregning av sykepenger mv., blant annet som følge av innføringen av a-ordningen.

Vi har forelagt saken for Skattedirektoratet. Direktoratets merknader følger av to vedlagte notater. Finansdepartementet slutter seg til Skattedirektoratets merknader, herunder forutsetningen om at forslagene ikke innebærer økt løpende rapporteringsplikt for arbeidsgivere til a-ordningen.

Med hilsen

Helle Harbou-Hals e.f.
avdelingsdirektør

Jostein Aune
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg
Kopi: Skattedirektoratet

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Høring - forslag om endringer i grunnlaget for beregning av sykepenger mv

Vi viser til brev fra Finansdepartementet av 15. desember 2015 og Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat av 20. november 2015 vedrørende forslag om endret fastsetting av grunnlaget for korttidsytelser etter folketrygdloven kapittel 8, 9 og 14.

Finansdepartementet har bedt Skattedirektoratet om å vurdere saken og oversende eventuelle merknader innen 10. februar 2016.

Skattedirektoratet har vurdert forslaget og har følgende merknader til høringsnotatet:

9.3 Kombinert inntekt som frilanser og selvstendig næringsdrivende

Forslagene kommer delvis på grunn av omlegging til A-ordning, og delvis som følge av at dagens regel for beregning av sykepenger til personer som kombinerer inntekt som frilanser og selvstendig næringsdrivende har vært oppfattet som urettferdig, og har vært tatt opp flere ganger.

Grunnlagsdataene i form av innberetningen til selvangivelsen over utbetalte sykepenger er av stor betydning. Det er viktig fortsatt å motta informasjon, for å kunne skille på sykepenger til erstatning for næringsinntekt etter hhv. mellom-sats eller høy sats trygdeavgift. Det er også viktig at tidsperioden det er utbetalt sykepenger for er godt dokumentert via a-meldingen. Det gjelder spesielt i forhold til ordningen "særskilt fradrag i fiske", jf. skatteloven § 6-60, som har egen bestemmelse om minimum antall dager deltagelse i fiske. Regelverket for jordbruksfradrag, jf. skatteloven § 8-1, har også i seg bestemmelser om varighet av driftsperiode.

For øvrig kan vi ikke se at de foreslåtte endringene får betydning for skattleggingen av utbetalte ytelser.

Skattedirektoratet har også forelagt saken for Etatenes fellesforvaltning (EFF), og det vises til EFFs merknader i vedlagte notat.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Lene Ringså Solberg
seksjonssjef
Rettsavdelingen, personskatt
Skattedirektoratet

Ann Elin Flågen

I vedlegg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Til
Rettsavdelingen,
personbeskatning

Dato
09.02.2016

Referanse
2015/1175233

Fra
Etatenes fellesforvaltning

Kopi

Høring - forslag om endringer i grunnlaget for beregning av sykepenger mv

Vi viser til Finansdepartementets (FIN) brev av 15.12.2015 og Arbeids- og sosialdepartementets (ASD) høringsnotat av 20.11.2015.

Nedenfor følger merknadene til Etatenes fellesforvaltning (EFF). Vi ber om at dette notatet i sin helhet oversendes FIN som en del av Skattedirektoratets hørings svar.

Vi har valgt å kommentere høringsnotatet punktvis, men vil innledningsvis bemerke at vi forutsetter at forslagene ikke gir økt løpende rapporteringsplikt for arbeidsgivere til a-ordningen. Vi gir også innspill som vi mener kan øke bruken av opplysninger fra a-ordningen og redusere behovet for særskilt rapportering på inntektsskjemaet.

5.2 Nærmere om beregningsperioden for sykepenger

ASD foreslår at det innføres en beregningsperiode på tre måneder for beregning av sykepengegrunnlaget. Det skal fastsettes et sykepengegrunnlag basert på et gjennomsnitt av innrapportert inntekt til a-ordningen de siste tre kalendermånedene før skjæringstidspunktet. Skjæringstidspunktet er tidspunktet rett før arbeidstakeren blir arbeidsufør.

Beregningsgrunnlaget skal etter en fast og langvarig praksis fastsettes på grunnlag av opplysninger som er tilgjengelige på skjæringstidspunktet. EFF gjør oppmerksom på at arbeidsgiver har mulighet til å sende inn opplysninger i a-ordningen flere ganger i løpet av en kalendermåned. Så lenge samtlige opplysninger er levert senest den 5. i måneden etter at rapporteringspliktige forhold inntraff, står arbeidsgiver fritt til å sende inn opplysninger når han måtte ønske. Opplysninger kan sendes inn fortløpende dersom arbeidsgiver ønsker det eller en gang per kalendermåned.

Dette innebærer at arbeidsgiver kan ha gitt opplysninger av betydning for beregningen av sykepengegrunnlaget etter utløpet av de tre siste hele kalendermånedene før skjæringstidspunktet. Altså at det foreligger nyere opplysninger enn de som ble gitt ved siste fullstendige innsending til a-ordningen.

Dersom skjæringstidspunktet er 20.01.2017, vil beregningsperioden etter forslaget være 01.10.2016 - 31.12.2016 med siste frist for innrapportering for desember 2016 senest 05.01.2017. Dersom arbeidsgiver foretar løpende innrapporteringer til a-ordningen, kan han følgelig ha sendt inn opplysninger til a-ordningen i perioden 06.01.2017-20.01.2017 som kan være av betydning for beregningen av sykepengegrunnlaget, se også merknadene til punkt 5.2.3.

Det er viktig å være oppmerksom på dette og at Arbeids- og velferdsetaten klargjør om det skal tas utgangspunkt i sist tilgjengelig informasjon når sykepengegrunnlaget skal beregnes, og ikke kun knyttet opp til de tre siste fullstendige innrapporterte a-meldingene før skjæringstidspunktet.

5.2.1 Arbeidsforhold med skiftende arbeidsperioder eller inntekter

ASD foreslår å beholde folketrygdloven (ftl.) § 8-28 fjerde ledd for at arbeidsgiver skal kunne fastsette et beløp per dag i arbeidsgiverperioden i situasjoner der inntekter og arbeidsperioder er skiftende. I timeslønnstilfellene skal inntekten fordeles på antall faktiske arbeidsdager i beregningsperioden.

EFF presiserer at antall faktiske arbeidsdager ikke er en opplysning som er rapporteringspliktig etter a-opplysningsloven og at dette er opplysninger arbeidsgiver må gi i inntektsskjemaet.

5.2.3 Varig lønnsendring i løpet av beregningsperioden

Vi viser her til merknaden til punkt 5.2 om å bruke den til enhver tid siste innrapporteringen, og ikke være låst til informasjon som er gitt i fullstendig innsendte a-meldinger for de tre siste kalendermånedene. Ved å bruke sist tilgjengelig informasjon vil Arbeids- og velferdsetaten ha tilgang til mer oppdaterte opplysninger om blant annet lønnsendringer.

Avhengig av saksbehandlingstiden i Arbeids- og velferdsetaten, kan det forekomme saker der arbeidsgiver har foretatt en innsending av a-melding *etter* at grunnlaget for sykepenger ble fastsatt av arbeidsgiver. Slik vil Arbeids- og velferdsetaten kunne ha tilgang til mer oppdaterte opplysninger av betydning for fastsettelsen av sykepengegrunnlaget enn

hva som fremgår av innrapporterte a-meldinger de tre siste kalendermånedene før skjæringstidspunktet.

Det vil fortsatt være behov for å opplyse om lønnsendringer i inntektsskjemaet i visse saker, men vi gjør oppmerksom på at det er mulig for Arbeids- og velferdsetaten å innhente slik informasjon ved å se hen til opplysninger gitt av arbeidsgiver i a-meldinger sendt inn etter skjæringstidspunktet.

5.3 Lovlig fravær uten lønn

Perioder med lovlig fravær uten lønn utover 14 dager skal angis i a-meldingen med en unik permisjonsID, start- og sluttdato og permisjonsprosent. Fravær i slike perioder skal ikke redusere sykepengegrunnlaget og det vil være arbeidstakers normallønn som i disse tilfellene skal anses som sykepengegrunnlaget.

Dersom det lovlige fraværet strekker seg utover de tre siste kalendermånedene, ber EFF ASD klargjøre hvilken periode arbeidsgiver skal ta utgangspunkt i når han skal fastsette arbeidstakerens normallønn og sykepengegrunnlag. ASD bør også si noe om arbeidsgiver i slike tilfeller skal benytte tidligere opplysninger gitt i a-meldinger eller gi opplysninger i inntektsskjemaet for å fastsette det riktige grunnlaget.

Vi viser forøvrig til våre merknader til punkt 5.4 og forslag om enhetlig rapportering av feriepenger hvor trekk i lønn for ferie er forslått rapportert særskilt.

For å fastsette rett beregningsgrunnlag, skal arbeidsgiver hensynta arbeidstakers stillingsprosent. EFF gjør oppmerksom på at rapporteringen av stillingsprosent i arbeidsforholdet skal holdes uendret i en periode med permisjon. Permisjonsprosenten som rapporteres i forbindelse med permisjonen til vedkommende arbeidstaker, er den andelen i prosent som permisjonen utgjør av den stillingsprosenten arbeidstakeren har.

5.4 Måneder med feriepenger

Feriepenger skal ikke tas med i beregningsgrunnlaget for sykepenger. Dersom beregningsperioden inneholder feriepenger, foreslår ASD at beregningsgrunnlaget settes lik den ordinære lønnen arbeidstaker ville hatt dersom vedkommende ikke hadde avviklet ferie. EFF forutsetter at det er tenkt at arbeidsgiveren skal gi opplysninger om den ordinære lønnen i inntektsskjemaet.

Feriepenger skal rapporteres særskilt i a-ordningen. Høsten 2015 har EFF i samråd med eieretatene NAV, SSB og Skatteetaten utarbeidet et forslag til enhetlig rapportering av feriepenger fra 1. januar 2017. NAV, SSB og

Skatteetaten har behov for at feriepenger rapporteres likt, uavhengig av hvordan arbeidsgiver faktisk avregner feriepengene. I de tilfeller hvor alle feriepengene avregnes samlet og antall feriedager overstiger gjennomsnittlig antall virkedager i en måned har rapportering i a-ordningen ikke vært enhetlig.

Etter gjeldende rett har Arbeids- og velferdsetaten behov for brutto feriepenger og brutto arbeidsinntekt som inngår i grunnlag for beregning av ytelser fra de. I tilfeller hvor feriepengene avregnes samlet må trekket for lønn i ferien som går ut over en måned oppgis for at arbeidsinntekten skal bli riktig for 12 måneder. Forslaget til enhetlig rapportering går ut på at både lønn og feriepenger skal rapporteres fullt ut for den måneden feriepengene utbetales. Videre skal trekk for lønn i ferien rapporteres særskilt. Dette er nytt, og det vil da fremgå av a-meldingen hva normallønnen til arbeidstakeren er i den aktuelle måneden.

6 Arten av inntekt som utgjør den aktuelle månedsinntekten

Etter ASDs syn må hvilke konkrete inntektselementer som skal inngå i grunnlaget for sykepenge detaljeres nærmere i forskrift. Dette for at alle parter skal få oversikt over hvilke inntektskoder som skal tas med.

I a-ordningen foretas endringer i inntektsbeskrivelsene etter behov og i egne prosesser.

Det fremstår ikke som hensiktsmessig å gi en uttømmende oversikt over alle inntektskoder i a-meldingsformatet i en forskrift til folketrygdloven. Det vil være endringer og ajourhold av beskrivelsene kontinuerlig fra EFFs side, noe som vil gi sterke gjensidige bindinger og medføre at en forskrift må endres i samme takt.

Etter EFFs oppfatning er det heller ikke hensiktsmessig at forskriftsbestemmelser er like detaljerte som beskrivelsene av ytelser mv. i a-meldingsformatet. Dersom det skal gis slik forskrift er vår oppfatning at man bør legge inntektselementene på et mer overordnet nivå. Ut fra det EFF kjenner til er særlig inntektselementene fra tidligere kode 111-A relevante for denne vurderingen. Forskriften bør kunne synliggjøre dette uten at den lister opp disse ytelsene i detalj, men for eksempel angi hovedkategorien *kontantytelse – lønn*, og eventuell beskrive ytelser som positivt skal være unntatt.

6.1.3 Overskudd av utgiftsgodtgjørelser

Det fremkommer at overskudd av utgiftsgodtgjørelser tas med ved beregning av sykepengegrunnlaget, tilsvarende den skattemessige verdien. Det uttales videre at arbeidsgiver skal rapportere månedlig

aktuell skatteverdi av overskuddet på utgiftsgodtgjørelsen, og dette skal fortsatt regnes med ved beregning av sykepengegrunnlaget.

Av ftrl. § 8-29 annet ledd siste punktum fremgår:

Overskudd på utgiftsgodtgjørelser regnes med og gis den verdien som nyttes ved forskottstrekk av skatt.

Bestemmelsen er foreslått videreført i forslaget.

Vi viser til at det i NAVs rundskriv til bestemmelsen fremgår følgende:

Overskudd på utgiftsgodtgjørelser tas med i inntektsgrunnlaget etter den verdien som legges til grunn ved utligningen av inntektsskatt. Er NAV i tvil om hva som skal medregnes, bør ligningskontoret kontaktes.

Arbeidsgiver rapporterer ikke "aktuell skatteverdi" av overskuddet, men forholder seg løpende til trekk- og rapporteringsreglene ved levering av opplysninger etter a-opplysningsloven. Retningslinjene gir etter det vi kan se ikke riktig bilde av hva arbeidsgiverne skal vurdere.

Utgiftsgodtgjørelser rapporteres typisk i en trekkpliktig og en trekkfri del, i henhold til bestemmelser i skattebetalingsloven med forskrifter, og i tråd med veiledningen. EFF viser for øvrig til at en utgiftsgodtgjørelse kan være trekkpliktig selv om den ikke er skattepliktig, jf. skattebetalingsloven § 5-6 annet ledd.

Smusstillegg skal for eksempel fullt ut behandles som trekkpliktig på forskuddsstadiet, selv om 1/3 av det regnes som skattefritt ved ligningen (begrenset til kr 2 415 i 2015, jf. takseringsreglene § 1-2-7).

Av inntektsskjemaet fremgår for øvrig at godtgjørelser som helt eller delvis skal dekke utgifter i forbindelse med utførelsen av arbeidet, ikke skal tas med i beregningsgrunnlaget. Etter vår oppfatning kan det stilles spørsmålsteget ved om utformingen av inntektsskjemaet og rundskrivets ordlyd har ført til at arbeidsgiverne ikke har tatt overskuddet med ved beregning av sykepengegrunnlag for den enkelte. Etter vår oppfatning bør det vurderes å legge til grunn at slikt overskudd ikke inngår i beregningsgrunnlaget. Se for øvrig våre merknader til punkt 6.2.1.

6.2.1 Naturalytelser

Det fremgår av høringsnotatet at naturalytelser som oftest ikke faller bort under sykefraværet. Det innebærer at verdien av naturalytelsen i utgangspunktet ikke tas med ved beregning av sykepengegrunnlaget. Fra og med det tidspunktet arbeidstakeren ikke lenger mottar naturalytelsene,

skal de imidlertid regnes med, da bortfalt naturalytelse er sammenlignbart med bortfalt inntekt.

Idag skal arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetaten vurdere hver naturalytelse arbeidstaker har ved beregning av grunnlaget for sykepenger, selv om det på skjæringstidspunktet ikke er klart om naturalytelsen vil bortfalle eller ikke.

ASD foreslår at reglene videreføres og at arbeidsgiver særskilt pålegges å rapportere til Arbeids- og velferdsetaten om når en naturalytelse faller bort.

For å redusere behovet for arbeidsgivers særskilte rapportering på inntektsskjemaet, oppfordrer EFF ASD til å se på muligheten for ytterligere forenklinger av regelverket.

EFF er enig i at naturalytelser som hovedregel ikke bortfaller under sykefravær. Av den grunn bør det som utgangspunkt i beregningen av sykepengegrunnlaget ikke tas stilling til om naturalytelsen arbeidstaker har kommet til å falle bort eller ikke. Utgangspunktet bør være at naturalytelsene ikke bortfaller, slik at arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetaten kan ha som utgangspunkt at ingen av arbeidstakers naturalytelser skal inngå i grunnlaget.

Dersom det i enkelte tilfeller likevel er slik at en naturalytelse faktisk har falt bort, f.eks. yrkesbil, vil arbeidsgiver kunne gi særskilt beskjed om dette i inntektsskjemaet.

EFF mener dette vil være en forenkling både for arbeidsgiver og for Arbeids- og velferdsetaten.

EFF har for øvrig samme synspunkt hva gjelder overskudd på utgiftsgodtgjørelser. Også her mener vi utgangspunktet for sykepengegrunnlaget bør være at utgiftsgodtgjørelser ikke tas med – uten vurdering av hver enkelt godtgjørelse på skjæringstidspunktet.

7 Sykepengegrunnlaget når trygden yter sykepenger (trygdeperioden)

I siste setning i første avsnitt på side 23 står det:

Videre bør også feriepenger skal inngå i sammenligningsgrunnlaget.

EFF ber ASD klargjøre om dette er ment som en skal-regel eller en bør-regel. Om det er en bør-regel, oppfordres ASD til å si tydeligere hvordan et slikt skjønn skal utøves.

11 Forslag til lovtekst

Generelt

EFF viser til at opplysningsplikten i a-opplysningsloven § 4 gjelder per kalendermåned. Etter a-opplysningsforskriften § 1-4 bokstav b det skal gis opplysninger om hvilken kalendermåned rapporteringen gjelder for. Dette gjelder også der opplysninger skal korrigeres.

På skatteområdet ble bestemmelsene harmonisert i forbindelse med forskriftshøringen, slik at alle opplysningspliktene tar utgangspunkt i den enkelte kalendermåned.

Det skal etter reglene gis opplysninger om henholdsvis alle ytelser eller fordeler som er ytet i en kalendermåned, hele grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift for kalendermåned, samt forskuddstrekket for hele kalendermåned. Det kan derfor synes hensiktsmessig at også beregningsperioden for beregningsgrunnlaget for sykepenger følger samme systematikk. I tilfelle bør ordlyden gjenspeile dette, ved at man bruker begrepet "kalendermåned" også i forslagene til lovtekst.

Gjengivelse av lovtekst – ftrl. § 21-4 første ledd

ASD sendte 02.09.2015 på høring et forslag om utvidelse av Arbeids- og velferdsetatens adgang til å få opplysninger etter a-opplysningsloven. I høringsbrevet foreslås det endringer i ftrl. § 21-4 første ledd. De foreslåtte endringene er per i dag ikke lagt frem for Stortinget og følgelig ikke trådt i kraft. Vi forutsetter at endringene her tilpasses bestemmelsen slik den vil lyde når Stortinget har behandlet saken om utvidet tilgang.

Manglende endring av lovtekst – ftrl. §§ 8-40 og 8-41

Begrepet *ukeinntekt* finner vi igjen i ftrl. § 8-40 tredje punktum og i § 8-41 andre ledd nr.1. Begge nevnes i sammenheng med ftrl. § 8-28. Denne bestemmelsen er foreslått endret slik at begrepet *ukeinntekt* er erstattet av begrepet *månedsinntekt*. I lys av de foreslåtte endringene i § 8-28, bør ASD foreta endringer i §§ 8-40 og 8-41.